Det förekommer i den danska runinskriften 120 Spentrup. 41—45 **sikni** är kvinnonamnet *Signy* eller *Signi*, tidigare ej med säkerhet känt från det svenska inskriftsmaterialet. — Om *Fullugi* se Sö 228, om *Illugi* U 41.

Tillägget **auk iluki auk sikni** innebär, att dessa båda, Illuge och Signy, tillsammans med Åskatla ha låtit hugga stenen.

Ornamentiken är ovanlig, med runorna anbragta på kroppen av en vingad drake. I vingarna äro vingpennorna tydligt utmärkta. En vingad drake förekommer också på runstenen U 295 vid Skånela kyrka.

306. Dal, Skånela sn.

Pl. 12.

Litteratur: D 2: 131. R. Dybeck, Svenska runurkunder 2 (1857), s. 33 (n:r 92); UFT h. 6 (1877), s. 27; E. Brate, Reseberättelse 1908 (ATA), Svenska runristare (1925), s. 85; Handlingar i ATA 1925, 1926.

Äldre avbildningar: Dybeck, teckning (ATA), litografi (a. a.).

Ristningen finnes på ett stort stenblock, som ligger 2,5 m. Ö om spannmålsboden i Dal och o. 40 m. V om landsvägen. Gården Dal ligger o. 800 m. N om bron vid Harg, o. 500 m. S om avtagsvägen till Kimsta. Den hör till Skånelaholm.

Ristningen omtalas första gången av Dybeck (1857): »Under gården Skånilaholm hör lägenheten Runberga, invid vägen mellan Skånila och Hammarby kyrkor. Nedanför vestra sluttningen af höjden, hvarå stället ligger, och hvaråt vägen fordom torde sträckt sig, står en jordfast stor sten med en flat och runristad sida, vänd mot vester.» Några år senare (1869) anger Dybeck platsen så: »Runberga, en mindre lägenhet under Skånilaholm, ligger norr ut från Harg, och stenen, en jordfast klippa, är nedanför höjden vester om boningshusen.» Torpet Runberga har givetvis blivit uppkallat efter »runberget». Den lägenhet, som nu ligger på platsen, kallas Dal efter den gård, som en gång har legat här. Brate besökte platsen 1908, men han kunde då icke undersöka inskriften: »Runristningen befinner sig på västra sidan av en jordfast klippa väster på gården till torpet Runberga under Skånellaholm, men intill runstenen har torparen nyligen flyttat avträdet, vilket tills vidare omöjliggör undersökning. För övrigt är icke ristningen utsatt för någon skada, och avträdet är gammalt.»

Stenblockets höjd 1,70 m., bredd 2,70 m.; ristningens höjd 1,52 m., bredd 1,58 m. Rödaktig granit. Ytan är buktig och ojämn. Ristningen är i stort sett djupt och jämnt huggen; men vissa ornamentala detaljer (särskilt huvudet och foten) svagt eller ofullständigt. Den är tämligen väl bevarad.

Inskrift:

ikriþ · lit · hkua · stain · eftiʀ · iubiarn · auk · ikimar · aui · ikiuatr · auk · karl · auk ikriþr
5 10 15 20 25 30 35 40 45 50 55 60

Ingrið(r) let haggva stæin æftiʀ Iobiorn, ok Ingimarr ok Ingivaldr ok Karl ok Ingriðr.

»Ingrid lät hugga stenen efter Jobjörn, och Ingemar och Ingevald och Karl och Ingrid.»

Till läsningen: Intet sk vid inskriftens början och slut. Icke stungna äro 2, 10, 34, 43 60 **k**. Däremot är tydligt stunget 18 **e**. 8, 14, 20 **t** ha bst endast t. v. 23 **i** står i en ojämnhet, övre delen är otydlig. 25 **b** är säkert, med små bst. Namnet 23—29 **iubiarn** är fullt säkert. 41 **i** är utan bst; ingen sådan har varit huggen. 42 **i** är skadat på mitten. Bst i 63 **þ** är mycket svag. — Dybeck (1857): 18 **i**, 23—29 **uitarn**, 41 **i**; (1869) 18 **e**, 23—29 **- uitarn**, 41 **i**.

Personerna äro delvis desamma, som nämnas i inskriften U 311 vid Harg, strax S om Dal. Därav framgår, att 42—48 **ikiuatr** avser namnet *Ingivaldr*, icke *Ingi(h)vatr* Ingvat, såsom Brate

(*Svenska runristare*, s. 85) har antagit. Runan **I** har blivit uteglömd framför 47 **t**. Vidare är av inskriften U 311 tydligt, att *Ingivaldr*, *Ingimarr* och *Karl* äro söner till *Ingriðr*. Jobjörn har förmodligen varit Ingrids man. Tillsammans med sina söner har hon sålunda vid Dal låtit utföra en ristning till minne av sin man, vid Harg en annan till minne av en dotter *Ingigærðr* (**inkikiari**). Efter namnen på de tre sönerna följer till sist i inskriften vid Dal: 56—64 **auk ikriþr**. Jämte sönerna synes sålunda en dotter ha tagit del i minnesvården över fadern, och hon har burit samma namn som modern. Det vore givetvis rätt rimligt att antaga, att denna dotter vore densamma **inkikiari**, som omnämnes i U 311 såsom död. U 306 skulle i så fall vara något äldre än U 311. Emellertid låta sig ristningarna 59—64 **ikriþr** i U 306 och 23—31 **inkikiari** i U 311 näppeligen förena såsom former av samma namn. Det förra är uppenbarligen *Ingriðr* Ingrid; det senare kan knappast vara annat än en form av namnet *Ingigærðr* Ingegärd. Men om det har funnits två döttrar, varför nämnes i så fall icke Ingegärd i U 306 eller Ingrid i U 311?

Det är under sådana förhållanden måhända det sannolikaste, att de sista orden i U 306 **auk ikriþr** endast äro en pleonastisk upprepning av inskriftens början och sålunda avse modern.

Om namnet *Iobiorn* se U 77, om *Ingriðr* och *Ingimarr* U 114, om *Ingivaldr* U 183.

307. Ekeby, Skånela sn.

Pl. 4.

Litteratur: B 39, L 484, D 2: 135. J. Rhezelius, F 1 2 n:r 41; J. Peringskiöld, F 1 5: 1 n:r 52, Monumenta 3, bl. 118; O. Celsius, SR 1, s. 431, 2, s. 240, 623, 737; UFT h. 6 (1877), s. 25; Handlingar i ATA 1925; Sv. Dagbladet $^{8}/_{10}$ 1925; E. Brate, Svenska runristare (1925), s. 103.

Äldre avbildningar: Rhezelius, teckning (F 1 2); Bureus, kopparstick (F f 6 n:r 199); Peringskiöld, teckning (F 1 5: 1), träsnitt (F 1 5: 1, Monumenta 3 och B 39); Dybeck a. a.

Ristningen finnes på ett jordfast stenblock i östra sluttningen av en hage, o. 370 m. NNV om Skånela kyrka, o. 200 m. N om lägenheten Fridhäll, 70 m. N om U 308 och 25 m. V om inhägnaden mot åkern Ö om hagen.

På Rhezelius' teckning står den felaktiga anteckningen »»Skånhella kyrkiomur». — Peringskiöld: »Skånilla backe ini Ekeby gärde En jordfast steen». — O. Celsius: »På Ekebygärdet». — Dybeck (1868): »Denna vackra ristning på en stor och ful, liggande vräksten i Ekeby östra gärde ('kyrkogärdet'), få steg från skilnaden mellan detta Skånilaholms gärde, har intill sistlidne höst varit obekant för ortens allmoge. Stenen är i en höjdsluttning och har säkert aldrig varit rest.» Ristningen blev ånyo bortglömd och har icke varit känd för Brate. Den återupptäcktes år 1925. Den var då så gott som helt dold av ett jordlager, som bildats i markens skarpa sluttning.

Ristningens största höjd 1,07 m., bredd 1,75 m. Den ristade ytan är kullrig. Stenen är småknottrig och ojämn. Ristningen är tämligen djupt, men ojämnt huggen.

Inskrift (med det inom [ ] supplerat efter B 39):

iaruntr uk iarl ᛁ þ - - - uniʀ · ikimar - uk · ketilyaʀ · litu kiara mi[r]ki · [i]ftiʀ inkuar · broþur · sin
5 10 15 20 25 30 35 40 45 50 55 60 65 70

in ᛁ ybiʀ ᛁ risti
75 80

Iarundr ok Iarl, þ[æiʀ s]yniʀ(?) Ingimar[s] ok Kætiløyaʀ, letu gæra mærki æftiʀ Ingvar, broður sinn. En Øpiʀ risti.

»Jorund och Jarl, sönerna till Ingemar och Kättilö, läto göra minnesvården efter Ingvar, sin broder. Och Öpir ristade.»